PROVINCIE :: UTRECHT

PROVINCIAAL ARBEIDSPLAATSEN REGISTER (PAR) 2021

RESULTATEN WERKGELEGENHEIDSONDERZOEK 2021

Publicatiedatum 16 juni 2022

Status openbaar

Referentienummer SLO-ECO

Samenvatting

De provincie Utrecht beheert inmiddels ruim twee decennia het Provinciaal Arbeidsplaatsen Register (PAR). De belangrijkste bronnen hiervoor zijn het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en het jaarlijkse werkgelegenheidsonderzoek van de provincie. Voor het werkgelegenheidsonderzoek in 2021 zijn circa 50.000 vestigingen van bedrijven en organisaties, schriftelijk of per e-mail, benaderd om opgave te doen van het aantal werkzame personen per begin april. Hieronder vatten we de voornaamste resultaten van het onderzoek samen.

Werkgelegenheid

- Het afgelopen jaar is de werkgelegenheid in de provincie Utrecht toegenomen. Per april 2021 telt de provincie Utrecht 797.290 arbeidsplaatsen. Vergeleken met 2020 is het aantal arbeidsplaatsen toegenomen met 16.270. Dit betekent een groei van 2,1% op jaarbasis. Daarmee ligt de banengroei in provincie Utrecht hoger dan landelijk: landelijk nam het aantal werkzame personen toe met 1,3% tussen 1 april 2020 en 1 april 2021.
  Sinds 2012 zijn er 95.420 arbeidsplaatsen bijgekomen, wat een groei van 13,6% tussen 2012 en 2021 betekent, en een gemiddelde jaarlijkse groei van 1,4%. In het begin van deze periode, in 2012 en 2013, stokte de banengroei. Vanaf 2014 begon de werkgelegenheid weer duidelijk te groeien met gemiddeld 2,0% per jaar vanaf 2014. De jaarlijkse groei tussen 2020 en 2021 is met 2,1% vrijwel gelijk aan deze trendgroei vanaf 2014. De coronapandemie lijkt gemiddeld gezien dus weinig effect te hebben gehad, maar naar sector bezien heeft deze wel degelijk tot verschuivingen geleid.

- De werkgelegenheid is in de meeste sectoren tussen 2020 en 2021 toegenomen, er zijn echter grote verschillen tussen sectoren. De toename was in absolute termen het grootst in de sectoren Gezondheids- en welzijnszorg (+3.520), Informatie & communicatie (+2.330) en Onderwijs (+2.180). Relatief gezien was de banengroei het grootst in de sectoren Vervoer en opslag (+5,7%), Financiële instellingen (+5,7%) en Informatie & communicatie (+4,5%). In de sectoren Horeca & Overige zakelijke diensten was juist sprake van een afname van de werkgelegenheid. In de horeca was sprake van een sterke daling van -6,1%, deze houdt verband met de problemen die de horeca heeft ondervonden als gevolg van de coronacrisis.

- Bijna de helft van alle banen in de provincie per april 2021 is gesitueerd in de gemeenten Utrecht (36%) en Amersfoort (12%).
  Tussen 2020 en 2021 groeide de werkgelegenheid in de meeste Utrechtse gemeenten. De relatieve groei was het grootst in de gemeenten Bunnik (6,0%), Houten (5,9%) en Rhenen (5,2%). In de gemeenten Baarn, Veenendaal en IJsselstein daalde de werkgelegenheid (licht). Vooral voor de kleinere gemeenten geldt dat het vertrek of de vestiging van één of enkele (grotere) bedrijven of instellingen een relatief groot effect op de werkgelegenheid kan hebben.
  Tien jaar terugkijkend in de tijd blijkt dat het aantal banen in de gemeente Utrecht het meest is toegenomen, met 51.340. Relatief gezien blijkt de werkgelegenheid het afgelopen decennium het sterkst te zijn gegroeid in Oudewater (23,4%), Bunschoten (23,4%) en Utrecht (21,7%). In Baarn en Zeist (licht) is sprake van krimp. Naar regio bezien blijkt het afgelopen decennium de banengroei het sterkst te zijn geweest in Stadsgewest Utrecht (16%). In Stadsgewest Amersfoort (10%), Zuidoost-Utrecht (9,4%) & Utrecht-west (9,1%) lag de banengroei vanaf 2012 dicht bij elkaar.

Vestigingen

- Het aantal vestigingen in de provincie groeit gestaag. Per april 2021 zijn er 164.940 vestigingen. Dat zijn 6.830 vestigingen meer dan het jaar ervoor, wat een jaarlijkse groei van 4,3% betekent. Tussen 2012 en 2021 is het aantal vestigingen gegroeid met 53.680 vestigingen, dat is een groei van 48% sinds 2012.

- Het is essentieel om een duidelijke kanttekening te plaatsen bij de sterke groeicijfers van het aantal vestigingen over het laatste decennium. Deze groei wordt namelijk voor het overgrote deel veroorzaakt door de groei van het aantal ZZP'ers (vestiging met maximaal een werkend persoon). Tussen 2012 en 2021 groeide het aantal ingeschreven ZZP'ers namelijk met 67% van 77.780 naar 129.530. De groei van de overige vestigingen (met ten minste 2 werkzame personen) groeide in die 9 jaar sinds 2012 met slechts 6% van 33.470 naar 35.410. We kunnen dus concluderen dat het aantal ZZP'ers extreem hard groeit, terwijl het aantal overige vestigingen (met ten minste 2 werkzame personen) slechts erg licht groeit.

Vergelijking provincie Utrecht met Nederland

- De Utrechtse werkgelegenheid is in vergelijking met Nederland duidelijk oververtegenwoordigd in de sectoren: Advisering en onderzoek, Informatie en communicatie, en Financiële instellingen. Het aandeel van deze sectoren in de werkgelegenheid ligt fors boven het landelijk gemiddelde. De sectoren Landbouw en Delfstoffen+Nijverheid zijn daarentegen een stuk kleiner in Utrecht dan in de rest van Nederland.

Inhoudsopgave

Samenvatting ... 2
Inhoudsopgave ... 3
Inleiding ... 4
1. Werkgelegenheid ... 5
Stand en ontwikkeling ... 5
Sectoren ... 6
Regio's en gemeenten ... 9
2. Vestigingen ... 12
Stand en ontwikkeling ... 12
Sectoren ... 13
Regio's en gemeenten ... 16
BIJLAGEN ... 18
Bijlage 1. Vestigingen en werkgelegenheid per SBI-afdeling ... 18
Bijlage 2. Onderzoeksverantwoording ... 22
Bijlage 3. Begrippenlijst ... 23
Bijlage 4. Regio-indeling (corop+) provincie Utrecht ... 24

Inleiding

Het Provinciaal Arbeidsplaatsen Register (PAR) is al jaren een belangrijke bron om de spreiding en ontwikkeling van banen en vestigingen in de provincie Utrecht te volgen. Door de gedetailleerdheid van de gegevens kunnen ontwikkelingen ook voor de verschillende economische sectoren en op lagere ruimtelijke schaalniveaus, zoals regio's en gemeenten, in beeld worden gebracht. Betrouwbare cijfers over bedrijvigheid en werkgelegenheid in de provincie zijn onmisbaar als ondersteuning van het regionaal economisch beleid, maar ook relevant voor andere beleidsterreinen zoals arbeidsmarkt, mobiliteit en cultuur.

De provincie beheert het PAR sinds halverwege jaren negentig. Sindsdien wordt het ieder jaar bevroren op peildatum 1 april; de resulterende peiljaarbestanden zijn geschikt voor onderzoeksdoeleinden. De uitkomsten van de analyse van peiljaar 2021 zijn opgenomen in voorliggend rapport. Op de provinciale website is het meest actuele jaarbestand in kaartvorm toegankelijk. Naast de provincie zelf maken ook externe partijen gebruik van de data, zoals de 14 gemeenten die financieel bijdragen aan het PAR (Amersfoort, Baarn, Houten, IJsselstein, Leusden, Montfoort, Nieuwegein, Rhenen, Soest, Utrecht, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede en Woerden), OMU en ROM. Het PAR vormt daarnaast de input voor het Utrechtse deel van het LISA (Landelijk Informatie Systeem Arbeidsplaatsen). Dit is een landelijk databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht. Gebruikers zijn bijvoorbeeld het Planbureau voor de Leefomgeving, universiteiten en onderzoeksbureaus.

De twee belangrijkste bronnen voor het PAR zijn het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (maandelijkse updates) en het werkgelegenheidsonderzoek van de provincie (jaarlijks). Het Handelsregister wordt zodanig gefilterd dat alleen vestigingen waar betaald werk wordt verricht in het PAR terecht komen. Het adres en de activiteitencode (SBI) van vestigingen wordt overgenomen uit het Handelsregister. Het jaarlijkse werkgelegenheidsonderzoek verzamelt gegevens over het aantal arbeidsplaatsen per vestiging (onderzoeksverantwoording in bijlage 2).

Het provinciale werkgelegenheidsonderzoek is kostbaar en betekent bovendien een belasting voor ondernemingen en instellingen, ook al is deelname vrijwillig. In de toekomst zal de polisadministratie van UWV/Belastingdienst worden gebruikt als alternatief voor de jaarlijkse enquête. Het werkgelegenheidsgegeven per onderneming in de polisadministratie zal op termijn worden opgenomen in het Handelsregister; overheden kunnen deze informatie gebruiken voor onderzoek. Doel is om de huidige functionaliteit en gebruiksmogelijkheden van PAR/LISA te handhaven. Het benutten van deze andere bron heeft als gevolg dat registerhouders geen bedrijven meer hoeven te benaderen voor werkgelegenheidsinformatie en geen ophoging/modellering van de non-respons op de enquête meer nodig is.

Vanwege de non-respons moet een deel van de werkgelegenheidsdata in het PAR worden gemodelleerd. Om schijnnauwkeurigheid te voorkomen, zijn uitkomsten in dit rapport afgerond op tientallen. Het rapport zelf is ingedeeld in twee hoofdstukken, over werkgelegenheid resp. over vestigingen. Daarbinnen worden uitkomsten gepresenteerd voor de verschillende sectoren en gebieden in de provincie.

In de bijlage is een begrippenlijst opgenomen. Daarin is de definitie van werkzame personen en vestigingen opgenomen. Het is belangrijk te beseffen dat het aantal vestigingen niet één op één is te vertalen naar het aantal bedrijven en instellingen in de provincie. Een bedrijf of organisatie kan immers meer vestigingen hebben. Ook het aantal werkzame personen (=arbeidsplaatsen) is niet één op één te vertalen naar het aantal werkenden in de provincie. Parttime zzp-ers die ook parttime bij een vestiging in de provincie in loondienst werken, komen bijvoorbeeld dubbel voor. Tot slot is belangrijk te vermelden dat vestigingen die niet meer actief zijn zich niet altijd (meteen) uitschrijven uit het Handelsregister en daardoor nog in het PAR voor kunnen komen.

1. Werkgelegenheid

Stand en ontwikkeling

Bijna 800.000 arbeidsplaatsen
De provincie Utrecht telt per april 2021 ongeveer 797.290 arbeidsplaatsen. Het overgrote deel van de werkgelegenheid komt voor rekening van het MKB en grootbedrijf.

Aanhoudende werkgelegenheidsgroei: 2,1%
In de periode tussen april 2020 en april 2021 is het aantal arbeidsplaatsen bij de Utrechtse bedrijven en instellingen gegroeid met 16.270. Dit is een relatieve toename van 2,1% op jaarbasis. Dit ligt iets hoger dan de gemiddelde jaarlijkse groei van de werkgelegenheid vanaf 2012 (+1,4%). Het is interessant om het jaarlijkse groeicijfer ook te vergelijken met de periode vanaf 2014, omdat de werkgelegenheid vanaf dat jaar weer duidelijk begon te groeien. Het gemiddelde jaarlijkse groeicijfer vanaf 2014 is 2,0%. De werkgelegenheidsgroei tussen 2020 en 2021 ligt met 2,1% erg dicht bij deze trendgroei vanaf 2014. Verder was de banengroei in Utrecht tussen 2020 en 2021 wat hoger dan de banengroei over heel Nederland, die 1,3% bedroeg.
Het verlies van werkgelegenheid dat werd verwacht door de coronacrisis, werd dus duidelijk gedempt door enerzijds de landelijke steunmaatregelen en anderzijds de compensatie door arbeidsvraag uit groeisectoren.

Figuur 1. Ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen in provincie Utrecht, 2012-2021

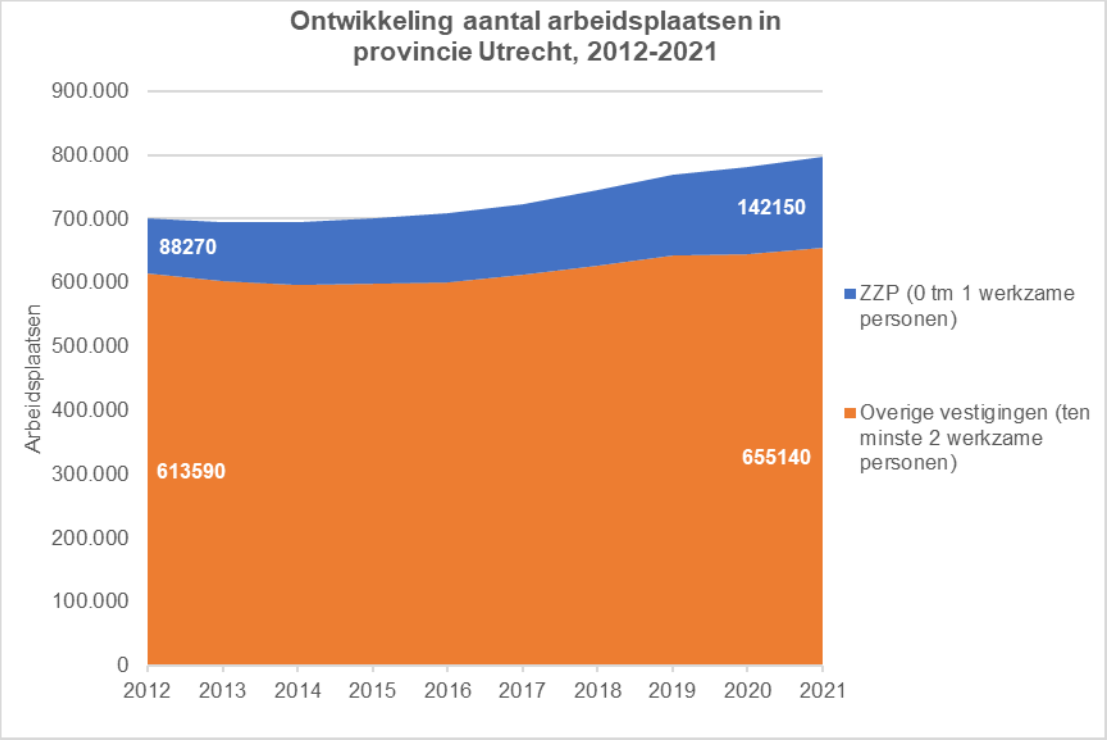

Sectoren

De Standaard Bedrijfsindeling (SBI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wordt gebruikt om de economie in te delen naar sectoren. Sommige sectoren zijn in dit rapport samengevoegd. De sectoren A (Landbouw, bosbouw en visserij) en B (Winning van delfstoffen exclusief olie en gas) vormen de categorie *Landbouw en Delfstoffen*. En de categorie *Nijverheid* is een samenvoeging van de sectoren C (Industrie), D (Productie, distributie, handel in elektriciteit en aardgas) en E (Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering).

Top 3: Groot- en detailhandel, Gezondheids- en welzijnszorg en Advisering/onderzoek
Met ongeveer 137.690 arbeidsplaatsen (17,3%) in 2021 is de Groot- en detailhandel veruit de grootste sector in termen van werkgelegenheid, gevolgd door Gezondheids- en welzijnszorg (119.630 en 15,0%) en Advisering & onderzoek (99.230 en 12,4%). In figuur 2 wordt de ontwikkeling in arbeidsplaatsen per sector vanaf 2012 weergegeven.

Banengroei in meeste sectoren; daling in Horeca en Overige zakelijke diensten
De recente ontwikkeling van de werkgelegenheid verschilt per sector. Ten opzichte van 2020 is de groei in absolute termen het grootst in de sectoren Gezondheids- en welzijnszorg (+3.520), Informatie & communicatie (+2.330) en Onderwijs (+2.180).
Relatief was de banengroei het grootst in de sectoren Vervoer en opslag (+5,7%), Financiële instellingen (+5,7%) en Informatie & communicatie (+4,5%). In twee sectoren was sprake van een daling van de werkgelegenheid: in de horeca en bij Overige zakelijke diensten. De relatieve daling in de horeca is sterk met -6,1%, gevolg van de lockdowns die de horeca tijdens de coronacrisis troffen. De krimp bij Overige zakelijke diensten is toegeschreven aan de krimp bij facilitaire diensten, waar de daling het gevolg is van gesloten kantoren en verplichte thuiswerkperiodes. Tijdens de coronacrisis groeide de werkgelegenheid in de detailhandel (+2%, 1.740), met name door de online retail.

We kijken ook naar de ontwikkeling van de werkgelegenheid op de wat langere termijn. In absolute zin hebben de volgende drie sectoren de grootste werkgelegenheidsgroei doorgemaakt tussen 2012-2021: Advisering en onderzoek (+20.930), Groot- en detailhandel (+13.810) en Gezondheids- en welzijnszorg (+11.510).
In de volgende drie sectoren was de relatieve banengroei het sterkst tussen 2012-2021: Cultuur, sport en recreatie (+31,6%), Advisering & onderzoek (+26,7%) en de Horeca (+22,3%). In geen enkele sector is de werkgelegenheid afgenomen tussen 2012-2021. Er is gedurende deze periode echter wel een stagnatie van de groei te zien in de volgende twee sectoren: Landbouw & Delfstoffen (+0,5%) en de Nijverheid (+1,7%).

Tabel 1. Werkgelegenheid per sector, 2012, 2020 en 2021, provincie Utrecht

Sector	2012	2020	2021	Verschil 2012/2021	Groei 2012/2021	Verschil 2020/2021	Groei 2020/2021	% van provincie-totaal (2021)
AB Landbouw, Delfstoffen	8.350	8.360	8.390	40	0,5%	30	0,4%	1,1%
CDE Nijverheid	43.140	43.560	43.870	730	1,7%	310	0,7%	5,5%
F Bouwnijverheid	40.790	41.040	42.500	1.710	4,2%	1.460	3,6%	5,3%
G Groot- en detailhandel	123.880	135.720	137.690	13.810	11,1%	1.970	1,4%	17,3%
H Vervoer en opslag	28.350	29.310	30.980	2.630	9,3%	1.670	5,7%	3,9%
I Horeca	27.000	35.150	33.010	6.010	22,3%	-2.140	-6,1%	4,1%
J Informatie en communicatie	46.320	52.280	54.610	8.290	17,9%	2.330	4,5%	6,8%
K Financiële instellingen	31.760	30.820	32.570	810	2,6%	1.750	5,7%	4,1%
L Verhuur / handel in OG	5.410	5.840	5.960	550	10,1%	120	2,0%	0,7%
M Advisering, onderzoek	78.300	97.780	99.230	20.930	26,7%	1.450	1,5%	12,4%
N Overige zakelijke diensten	29.480	32.800	32.510	3.030	10,3%	-290	-0,9%	4,1%
O Openbaar bestuur	43.830	50.100	51.730	7.900	18,0%	1.630	3,2%	6,5%
P Onderwijs	52.030	59.110	61.290	9.260	17,8%	2.180	3,7%	7,7%
Q Gezondheids/welzijnszorg	108.120	116.110	119.630	11.510	10,6%	3.520	3,0%	15,0%
R Cultuur, sport en recreatie	16.120	21.140	21.200	5.080	31,6%	60	0,3%	2,7%
S Overige dienstverlening	19.000	21.900	22.130	3.130	16,5%	230	1,1%	2,8%
Provincie Utrecht	701.870	781.020	797.290	95.420	13,6%	16.270	2,1%	100%

Figuur 2. Ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen per sector, provincie Utrecht 2012-2021

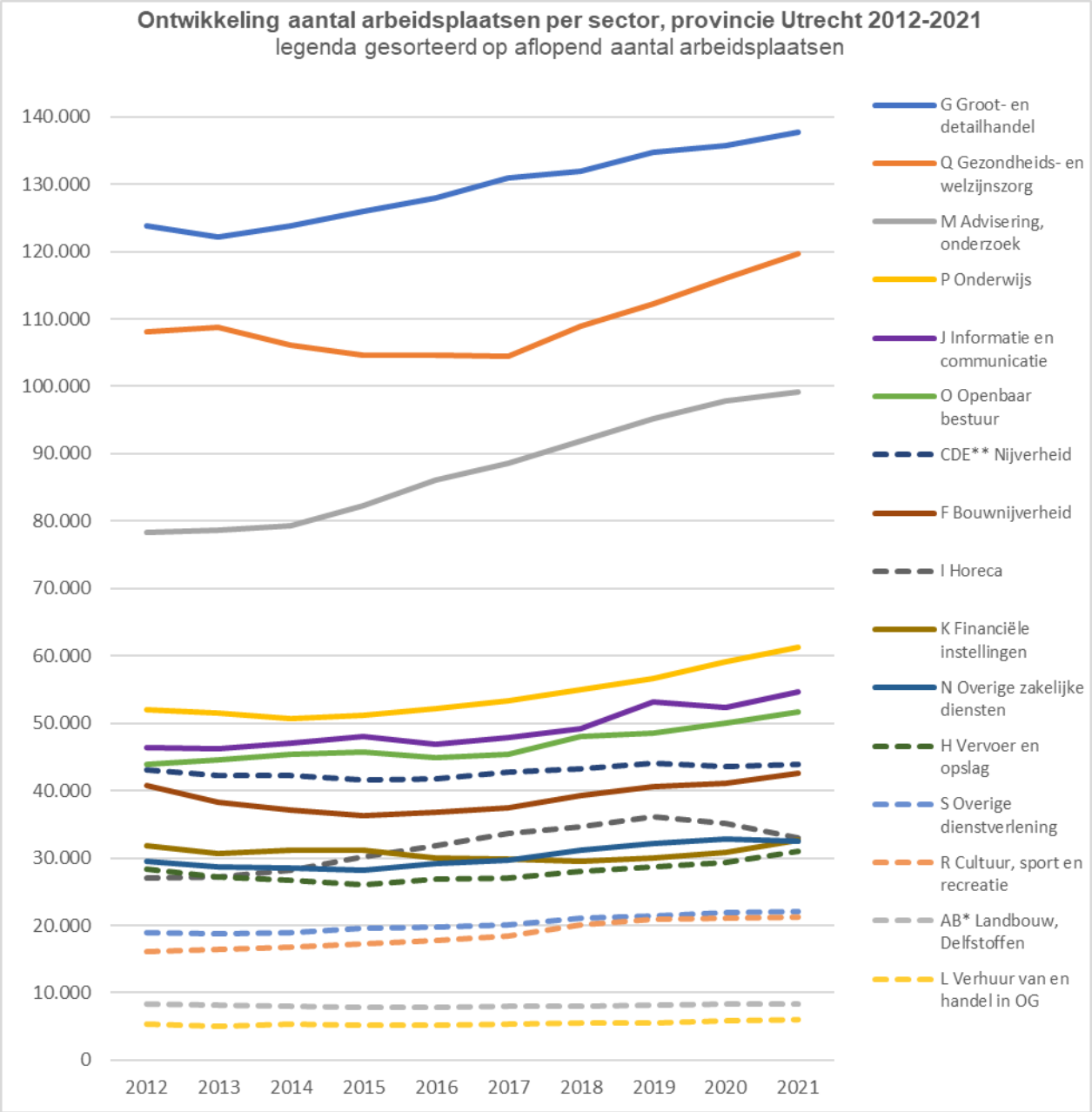

Advisering/onderzoek, Informatie & communicatie en Financiële instellingen oververtegenwoordigd
In tabel 2 en figuur 3 vergelijken we de structuur van de werkgelegenheid in de provincie Utrecht met de structuur in geheel Nederland. We kijken daarbij hoe de werkgelegenheid verdeeld is over de verschillende sectoren. Wat opvalt is dat de Utrechtse werkgelegenheid in de sectoren Advisering en onderzoek, Informatie en communicatie en Financiële instellingen verhoudingsgewijs een stuk groter is dan landelijk. Vergeleken met het Nederlandse gemiddelde zijn er in Utrecht veel meer arbeidsplaatsen in deze drie sectoren. In mindere mate geldt dit ook voor de sectoren Openbaar bestuur, Onderwijs, Overige dienstverlening en Cultuur, sport en recreatie.
Daartegenover staat dat het aandeel mensen dat in Utrecht in de sectoren Landbouw + Delfstoffen en Nijverheid werkt een stuk kleiner is dan in de rest van Nederland. Deze werkgelegenheidscijfers bevestigen dat Utrecht een relatief grote dienstensector heeft in vergelijking met de rest van Nederland.

Tabel 2. Werkgelegenheid per sector in 2021, provincie Utrecht en Nederland totaal

Sector	Provincie Utrecht 2021	Nederland totaal 2021	Provincie Utrecht	Nederland totaal
AB Landbouw, Delfstoffen	8.390	231.360	1,1%	2,5%
CDE Nijverheid	43.870	923.100	5,5%	10,1%
F Bouwnijverheid	42.500	522.220	5,3%	5,7%
G Groot- en detailhandel	137.690	1.585.500	17,3%	17,4%
H Vervoer en opslag	30.980	465.030	3,9%	5,1%
I Horeca	33.010	425.320	4,1%	4,7%
J Informatie en communicatie	54.610	345.230	6,8%	3,8%
K Financiële instellingen	32.570	212.690	4,1%	2,3%
L Verhuur van en handel in OG	5.960	76.340	0,7%	0,8%
M Advisering, onderzoek	99.230	884.120	12,4%	9,7%
N Overige zakelijke diensten	32.510	443.660	4,1%	4,9%
O Openbaar bestuur	51.730	467.620	6,5%	5,1%
P Onderwijs	61.290	633.400	7,7%	7,0%
Q Gezondheids- en welzijnszorg	119.630	1.455.990	15,0%	16,0%
R Cultuur, sport en recreatie	21.200	229.560	2,7%	2,5%
S Overige dienstverlening	22.130	199.450	2,8%	2,2%
Totaal	797.290	9.100.570	100%	100%

Figuur 3. Werkgelegenheid per sector, provincie Utrecht en Nederland, 2021

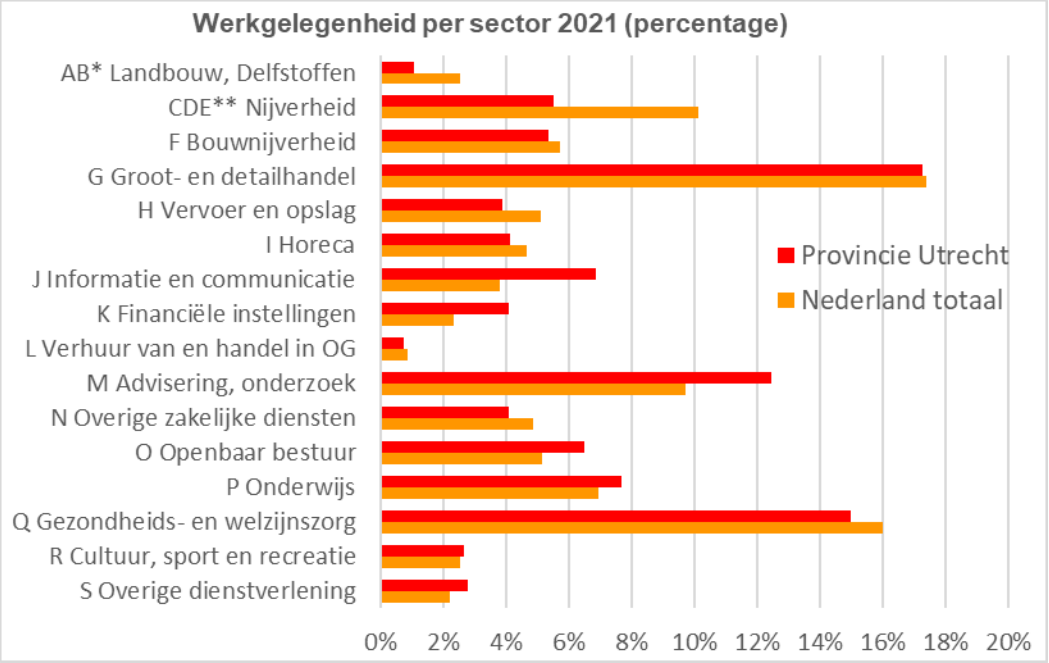

Regio's en gemeenten

Toename werkgelegenheid in meeste gemeenten
De gemeenten Utrecht en Amersfoort herbergen een groot deel van de arbeidsplaatsen van Utrecht. In tabel 2 kunnen we zien dat bijna de helft van de arbeidsplaatsen is gesitueerd in Utrecht (36%) of Amersfoort (12%). Tussen 2020 en 2021 kennen deze twee gemeenten ook de hoogst absolute werkgelegenheidsgroei: +6.270 voor Utrecht en +2.100 voor Amersfoort. De absolute werkgelegenheidsgroei in Houten (+1.470 banen) is ook opvallend.
De grootste relatieve groei in werkgelegenheid tussen 2020 en 2021 vond plaats in de gemeenten Bunnik (+6,0%), Houten (+5,9%) en Rhenen (+5,2%). In de twee grootste gemeenten in de provincie was ook sprake van groei (2,2% in Utrecht en 2,3% in Amersfoort). Tussen 2020 en 2021 daalde de werkgelegenheid iets in de gemeenten Baarn (-0,8%), Veenendaal (-0,5%) en IJsselstein (-0,1%). Vooral voor de kleinere gemeenten geldt dat het vertrek of de vestiging van één of enkele (grotere) bedrijven of instellingen een relatief groot effect op de werkgelegenheid kan hebben.

De grootste absolute werkgelegenheidsgroei tussen 2012-2021 heeft plaatsgevonden in de gemeenten Utrecht (+51.340), Amersfoort (+8.940) en Nieuwegein (+5.860). De absolute werkgelegenheidsgroei vanaf 2012 voor de provincie Utrecht bedraagt 95.420. Dat betekent dat de gemeente Utrecht meer dan de helft van deze werkgelegenheidsgroei voor haar rekening neemt.
Tien jaar terugkijkend in de tijd blijkt het aantal banen met 13,6% te zijn toegenomen in de provincie. In Oudewater (+23,4%), Bunschoten (+23,4%) en Utrecht (+21,7%) was het groeipercentage het hoogst. Alleen in Baarn (-9,2%) en Zeist (-0,8%) is het aantal arbeidsplaatsen kleiner dan 10 jaar geleden.

Tabel 3. Werkgelegenheid per gemeente, 2012, 2020 en 2021, provincie Utrecht

Gemeente	2012	2020	2021	Verschil 20/21	Groei 20/21	Verschil 12/21	Groei 12/21	% van provincie-totaal (2021)
Amersfoort	84.430	91.270	93.370	2.100	2,3%	8.940	10,6%	11,7%
Baarn	13.040	11.920	11.830	-90	-0,8%	-1.200	-9,2%	1,5%
Bunnik	9.320	10.010	10.610	600	6,0%	1.290	13,8%	1,3%
Bunschoten	9.930	11.830	12.260	430	3,6%	2.320	23,4%	1,5%
De Bilt	18.480	20.050	20.830	780	3,9%	2.350	12,7%	2,6%
De Ronde Venen	16.690	18.190	18.270	80	0,4%	1.570	9,4%	2,3%
Eemnes	3.090	3.620	3.720	100	2,8%	630	20,5%	0,5%
Houten	24.140	25.060	26.530	1.470	5,9%	2.390	9,9%	3,3%
IJsselstein	13.000	14.720	14.700	-20	-0,1%	1.700	13,1%	1,8%
Leusden	13.870	15.330	16.120	780	5,1%	2.250	16,2%	2,0%
Lopik	5.430	5.810	6.020	210	3,6%	590	10,9%	0,8%
Montfoort	5.490	5.820	5.900	80	1,4%	410	7,5%	0,7%
Nieuwegein	42.450	47.330	48.300	970	2,0%	5.860	13,8%	6,1%
Oudewater	3.780	4.660	4.670	10	0,1%	890	23,4%	0,6%
Renswoude	2.830	3.280	3.300	20	0,5%	470	16,7%	0,4%
Rhenen	5.850	6.410	6.740	330	5,2%	900	15,3%	0,8%
Soest	17.680	18.490	18.670	180	1,0%	990	5,6%	2,3%
Stichtse Vecht	23.230	23.240	23.920	690	3,0%	690	3,0%	3,0%
Utrecht	236.750	281.820	288.090	6.270	2,2%	51.340	21,7%	36,1%
Utrechtse Heuvelrug	23.000	23.980	24.520	530	2,2%	1.520	6,6%	3,1%
Veenendaal	28.860	31.850	31.680	-170	-0,5%	2.820	9,8%	4,0%
Vijfheerenlanden	25.230	28.600	28.820	210	0,7%	3.590	14,2%	3,6%
Wijk bij Duurstede	6.670	7.170	7.270	100	1,4%	590	8,9%	0,9%
Woerden	27.740	29.300	29.690	390	1,3%	1.950	7,0%	3,7%
Woudenberg	4.830	5.650	5.710	50	1,0%	880	18,2%	0,7%
Zeist	36.060	35.610	35.780	170	0,5%	-280	-0,8%	4,5%
Provincie Utrecht	701.870	781.020	797.290	16.270	2,1%	95.420	13,6%	100%

In de provincie Utrecht zijn volgens de corop+indeling een viertal regio's te onderscheiden (kaart in bijlage 4). Tot Stadsgewest Amersfoort behoren de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg. Stadsgewest Utrecht bestaat uit de gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vijfheerenlanden en Zeist. Onder Utrecht-west vallen de gemeenten Lopik, Montfoort, Oudewater, Ronde Venen en Woerden. En de gemeenten Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal & Wijk bij Duurstede vormen samen Zuidoost-Utrecht.

Werkgelegenheid in alle regio's gegroeid; het grootst in Stadsgewest Utrecht
In tabel 4 en in figuur 4 staat de ontwikkeling van de werkgelegenheid sinds 2012 per regio weergegeven. Hierbij valt vooral de banengroei in het Stadsgewest Utrecht op. Met een absolute banengroei van 68.910 is het Stadsgewest Utrecht verantwoordelijk voor meer dan 70% van de werkgelegenheidsgroei in de provincie Utrecht. Ook de relatieve banengroei is het afgelopen decennium met 16,1% het grootst geweest voor deze regio.
In de overige drie regio's ligt de relatieve werkgelegenheidsgroei sinds 2012 dicht bij de 10%. In het Stadsgewest Amersfoort groeide de werkgelegenheid met 10,1%, in Zuidoost-Utrecht met 9,4%, en in Utrecht-west groeide het aantal banen met 9,1%.
Tussen 2020 en 2021 lag, ondanks de coronacrisis, de relatieve werkgelegenheidsontwikkeling voor de vier regio's dicht bij elkaar. Stadsgewest Utrecht had de hoogste relatieve banengroei met 2,3% (+11.130 werkzame personen); Zuidoost-Utrecht had het afgelopen jaar de laagste banengroei met 1,1%.

Tabel 4. Werkgelegenheid per regio, 2012, 2020 en 2021, provincie Utrecht

Regio	2012	2020	2021	Verschil 20/21	Groei 20/21	Verschil 12/21	Groei 12/21	% van provincie-totaal (2021)
Stadsgewest Amersfoort	146.860	158.110	161.660	3.556	2,2%	14.800	10,1%	20,3%
Stadsgewest Utrecht	428.660	486.440	497.580	11.132	2,3%	68.910	16,1%	62,4%
Utrecht-west	59.130	63.780	64.540	762	1,2%	5.410	9,1%	8,1%
Zuidoost-Utrecht	67.210	72.690	73.510	815	1,1%	6.300	9,4%	9,2%
Provincie Utrecht	701.870	781.020	797.290	16.265	2,1%	95.420	13,6%	100%

Figuur 4. Ontwikkeling arbeidsplaatsen per regio, provincie Utrecht, 2012-2021

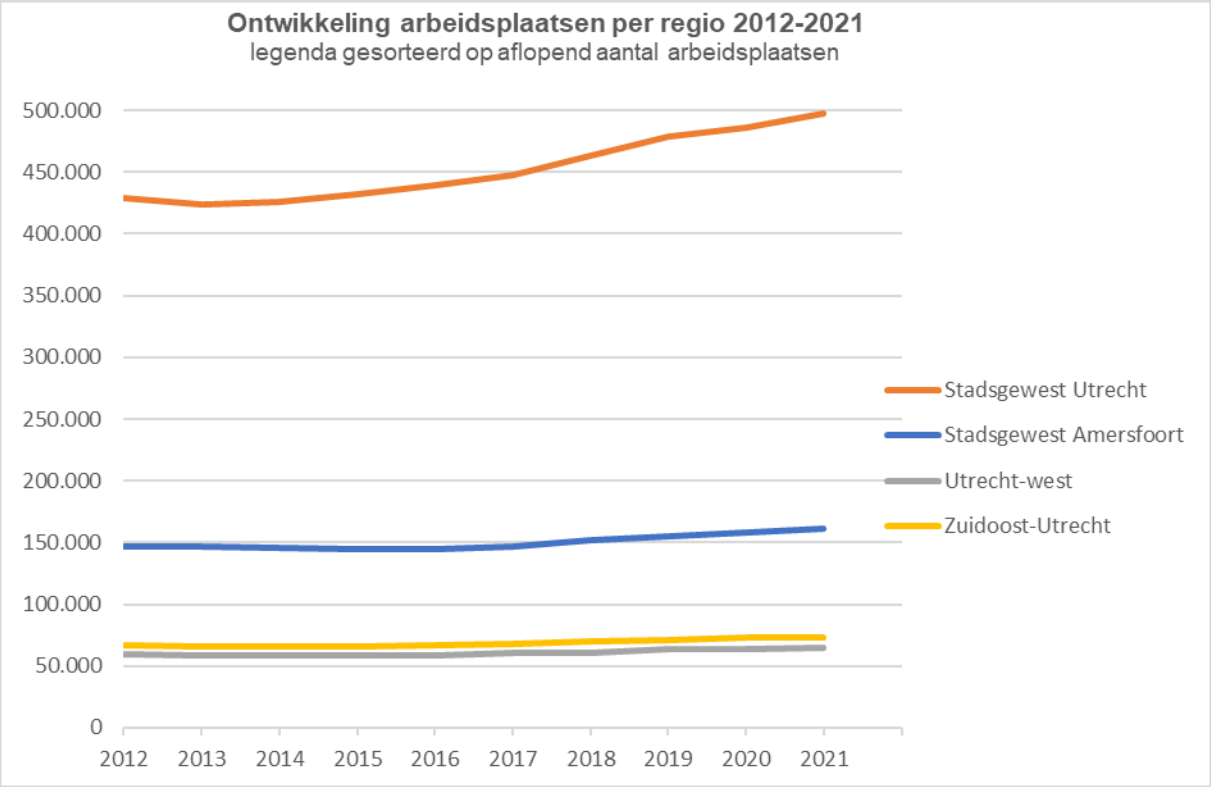

In figuur 5 zijn per Utrechtse regio de drie sectoren met de meeste arbeidsplaatsen weergegeven. De sectoren Groot- en detailhandel; Gezondheids-en welzijnszorg, en Advisering/onderzoek bieden de meeste werkgelegenheid in de provincie Utrecht. De economische structuur van Zuidoost-Utrecht en Stadsgewest Amersfoort komt nagenoeg overeen met die van de provincie als geheel. In Stadsgewest Utrecht wisselt de zorgsector stuivertje met de groot- en detailhandel: de zorg is hier groter. In Utrecht West staat de sector Nijverheid (industrie) op plek drie en komt de sector Advisering/onderzoek niet in de top drie voor.

Figuur 5. Top-3 sectoren met meeste werkgelegenheid, per regio, provincie Utrecht, 2021

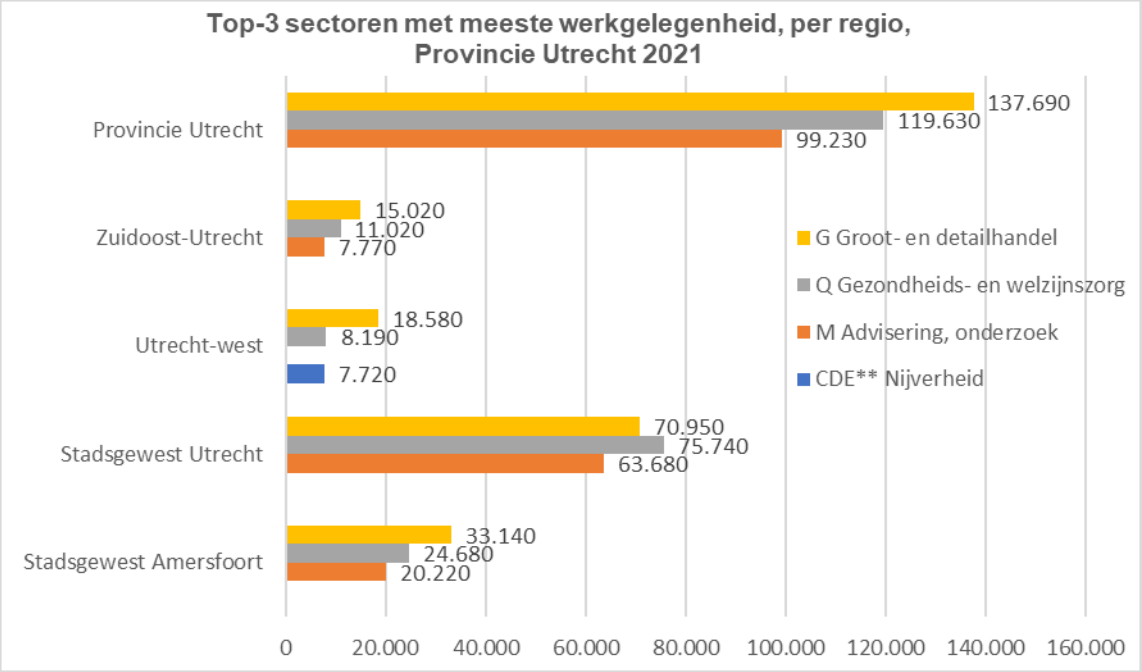

2. Vestigingen

Belangrijk om te beseffen is dat de cijfers in dit hoofdstuk betrekking hebben op vestigingen. Omdat bedrijven en instellingen meer vestigingen kunnen hebben, zijn ze niet één-op-één om te zetten naar aantallen bedrijven en instellingen in de provincie.

Stand en ontwikkeling

Aanhoudende groei aantal vestigingen
Per april 2021 telt de provincie Utrecht zo'n 164.940 vestigingen van bedrijven en instellingen. Dit zijn 6.830 vestigingen meer dan het jaar ervoor, wat een jaarlijkse toename van 4,3% betekent. De groei is daarmee minder sterk dan het jaar ervoor (6,1% tussen 2019 en 2020). Als we kijken naar de ontwikkeling in het afgelopen decennium blijkt dat het aantal vestigingen een gestage, jaarlijkse groei heeft doorgemaakt. Vergeleken met 2012 is het aantal in 2021 met bijna de helft (48,3%) gegroeid.

Sterke groei aantal "ZZP'ers", matige groei overige vestigingen
Bij de groei van het aantal vestigingen in het afgelopen decennium moet echter wel een duidelijke kanttekening geplaatst worden. Deze is namelijk bijna in zijn geheel toe te schrijven aan de groei van het aantal vestigen met maximaal 1 werkzame persoon (vanaf hier ZZP'ers genoemd). In tabel 5 staat de ontwikkeling van het aantal vestigingen tussen 2012-2021. Hierbij maken we een onderscheid tussen ZZP'ers en vestigingen met ten minste 2 werkzame personen (vanaf hier "overige vestigingen" genoemd). Tussen 2012 en 2021 is het aantal ingeschreven ZZP'ers zeer sterk gegroeid met 67%. De groei van het aantal overige vestigingen over dezelfde periode is met 6% als licht te kwalificeren. Bovendien is aantal grotere vestigingen met ten minste 10 werknemers niet of nauwelijks gegroeid over deze periode. De sterke groei in het totaal aantal vestigingen over deze periode (+48%) wordt dus vrijwel compleet veroorzaakt door de sterke toename in het aantal ingeschreven ZZP'ers. In figuur 6 wordt dit gevisualiseerd.

Figuur 6. Ontwikkeling aantal vestigingen naar grootteklasse, provincie Utrecht, 2012-2021

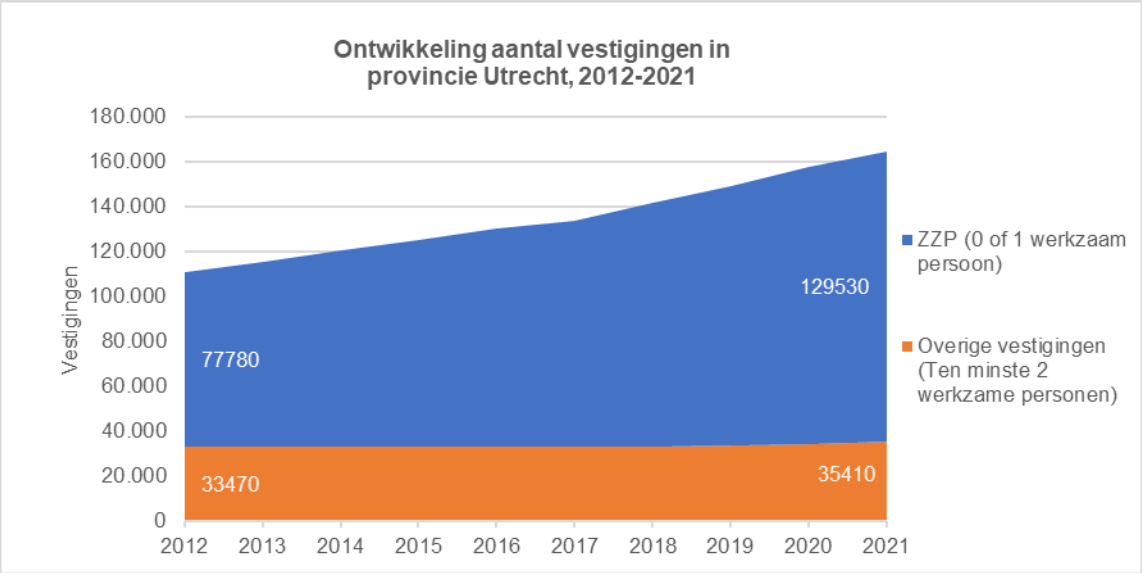

Tabel 5. Aantal vestigingen per grootteklasse, 2012 t/m 2021, provincie Utrecht

Grootteklasse	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Groei 12/21
ZZP (0 of 1 wp)	77.780	82.670	87.480	92.360	97.640	100.480	108.340	115.180	123.960	129.530	67%
2 of meer wp	33.470	33.100	33.150	33.150	32.980	33.340	33.310	33.820	34.150	35.410	6%
2 tm 4 wp	*19.100*	*18.700*	*19.010*	*19.170*	*18.730*	*18.880*	*18.620*	*18.920*	*19.040*	*20.460*	*7%*
5 tm 9 wp	*5.900*	*6.030*	*5.900*	*5.820*	*5.900*	*6.140*	*6.350*	*6.380*	*6.620*	*6.400*	*9%*
10 tm 19 wp	*4.110*	*4.130*	*4.090*	*4.000*	*4.250*	*4.170*	*4.000*	*4.110*	*4.080*	*4.080*	*-1%*
20 tm 49 wp	*2.700*	*2.630*	*2.540*	*2.560*	*2.540*	*2.520*	*2.700*	*2.780*	*2.780*	*2.810*	*4%*
50 of meer wp	*1.670*	*1.610*	*1.610*	*1.600*	*1.570*	*1.630*	*1.650*	*1.630*	*1.630*	*1.650*	*-1%*
Totaal vestigingen	111.250	115.780	120.630	125.510	130.620	133.820	141.650	148.990	158.110	164.940	48%

Sectoren

Top 3: Advisering en onderzoek, Groot- en detailhandel & Gezondheids- en welzijnszorg
Met ongeveer 39.120 vestigingen (23,7%) in 2021 is Advisering en onderzoek de grootste sector, gevolgd door Groot- en detailhandel (22.620 en 13,7%) en Gezondheids- en welzijnszorg (19.240 en 11,7%). In tabel 6 en figuur 7 wordt de ontwikkeling het aantal vestigingen per sector vanaf 2012 weergegeven.

Groei vestigingen in de meeste sectoren
We kijken hier naar de ontwikkeling van het aantal vestigingen per sector vanaf 2012. Daarbij kijken we naar alle vestigingen. Zoals hierboven besproken dient hierbij vermeld te worden dat de groeicijfers voor het overgrote deel veroorzaakt wordt door de groei van het aantal ZZP'ers in deze periode.

In de volgende sectoren nam het aantal vestigingen relatief gezien het meest toe tussen 2020 en 2021: Vervoer en opslag (+10,7%); Het onderwijs (8,3%) & de Gezondheids- en welzijnszorg (7,0%). Het aantal vestigingen in de sector Landbouw en Delfstoffen bleef gelijk. Ook de sectoren Advisering en onderzoek (+1,6%) en de Overige dienstverlening (+2,1%) kende een beperkte groei qua aantal vestigingen.

In het afgelopen decennium zien we de sterkste stijging in aantal vestigingen terug in de sectoren Onderwijs (+101%); Vervoer en Opslag (+82%) en Gezondheids- en welzijnszorg (+72%). Het Openbaar bestuur kende een daling in aantal vestigingen (-11% tussen 2012 en 2021), evenals de sector Landbouw en Delfstoffen (-1,5%).

Tabel 6. Vestigingen per sector, 2012, 2020 en 2021, provincie Utrecht

Sector	2012	2020	2021	Verschil 20/21	Groei 20/21	Verschil 12/21	Groei 12/21	% van provincie-totaal (2021)
AB Landbouw, Delfstoffen	3.230	3.180	3.180	0	0,0%	-50	-1,5%	1,9%
CDE Nijverheid	3.900	4.710	4.930	220	4,6%	1.030	26,3%	3,0%
F Bouwnijverheid	9.490	13.150	13.780	630	4,9%	4.290	45,3%	8,4%
G Groot- en detailhandel	18.350	21.300	22.620	1.320	6,2%	4.270	23,3%	13,7%
H Vervoer en opslag	2.140	3.520	3.890	370	10,7%	1.750	82,1%	2,4%
I Horeca	3.410	4.740	4.860	120	2,4%	1.450	42,5%	2,9%
J Informatie en communicatie	7.650	11.580	11.970	390	3,4%	4.320	56,5%	7,3%
K Financiële instellingen	1.200	1.320	1.360	40	3,1%	160	13,5%	0,8%
L Verhuur / handel in OG	1.050	1.390	1.450	60	4,8%	400	38,6%	0,9%
M Advisering, onderzoek	26.060	38.500	39.120	620	1,6%	13.060	50,1%	23,7%
N Overige zakelijke diensten	5.230	7.670	8.090	420	5,5%	2.860	54,5%	4,9%
O Openbaar bestuur	340	290	300	10	2,1%	-40	-11,0%	0,2%
P Onderwijs	5.880	10.920	11.820	900	8,3%	5.940	101,1%	7,2%
Q Gezondheids/welzijnszorg	11.180	17.980	19.240	1.260	7,0%	8.060	72,1%	11,7%
R Cultuur, sport en recreatie	6.450	10.450	10.720	270	2,6%	4.270	66,3%	6,5%
S Overige dienstverlening	5.710	7.440	7.600	160	2,2%	1.890	33,1%	4,6%
Provincie Utrecht	111.250	158.110	164.940	6.830	4,3%	53.690	48,3%	100%

Figuur 7. Ontwikkeling aantal vestigingen per sector, provincie Utrecht, 2012-2021

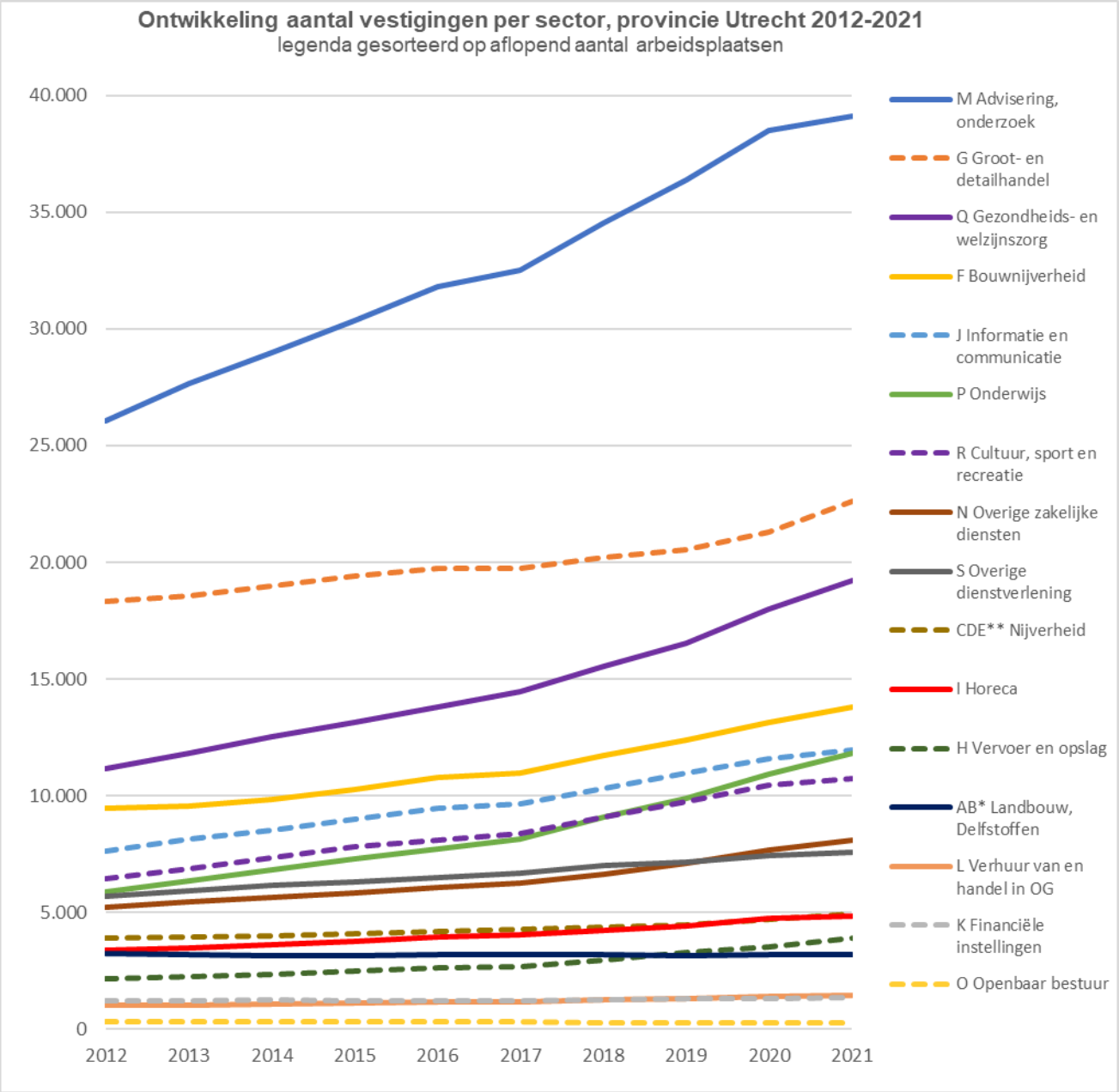

In tabel 7 en figuur 8 vergelijken we het relatieve aandeel van het aantal vestigingen per sector voor de provincie Utrecht met Nederland als geheel. Hierbij valt op dat er in Utrecht naar verhouding meer vestigingen zijn in de sectoren: Advisering en Onderzoek, Informatie en communicatie, Onderwijs en Gezondheids- en welzijnszorg. Daartegenover staat dat de sectoren Landbouw en Delfstoffen, Nijverheid, Bouwnijverheid en Groot- en detailhandel qua vestingen kleiner zijn dan het landelijke beeld.

Tabel 7. Aantal vestigingen per sector, provincie Utrecht & Nederland totaal

Sector	Provincie Utrecht 2021	Nederland totaal 2021	Provincie Utrecht 2021 (%)	Nederland totaal 2021 (%)
AB Landbouw, Delfstoffen	3.180	76.060	1,9%	4,1%
CDE Nijverheid	4.930	74.990	3,0%	4,0%
F Bouwnijverheid	13.780	198.320	8,4%	10,6%
G Groot- en detailhandel	22.620	292.490	13,7%	15,7%
H Vervoer en opslag	3.890	53.280	2,4%	2,9%
I Horeca	4.860	68.620	2,9%	3,7%
J Informatie en communicatie	11.970	101.880	7,3%	5,5%
K Financiële instellingen	1.360	16.550	0,8%	0,9%
L Verhuur van en handel in OG	1.450	19.980	0,9%	1,1%
M Advisering, onderzoek	39.120	353.540	23,7%	19,0%
N Overige zakelijke diensten	8.090	90.550	4,9%	4,9%
O Openbaar bestuur	300	3.250	0,2%	0,2%
P Onderwijs	11.820	108.430	7,2%	5,8%
Q Gezondheids- en welzijnszorg	19.240	196.030	11,7%	10,5%
R Cultuur, sport en recreatie	10.720	108.500	6,5%	5,8%
S Overige dienstverlening	7.600	102.960	4,6%	5,5%
Totaal	164.940	1.865.590	100%	100%

Figuur 8. Aandeel vestigingen per sector, provincie Utrecht en Nederland, 2021

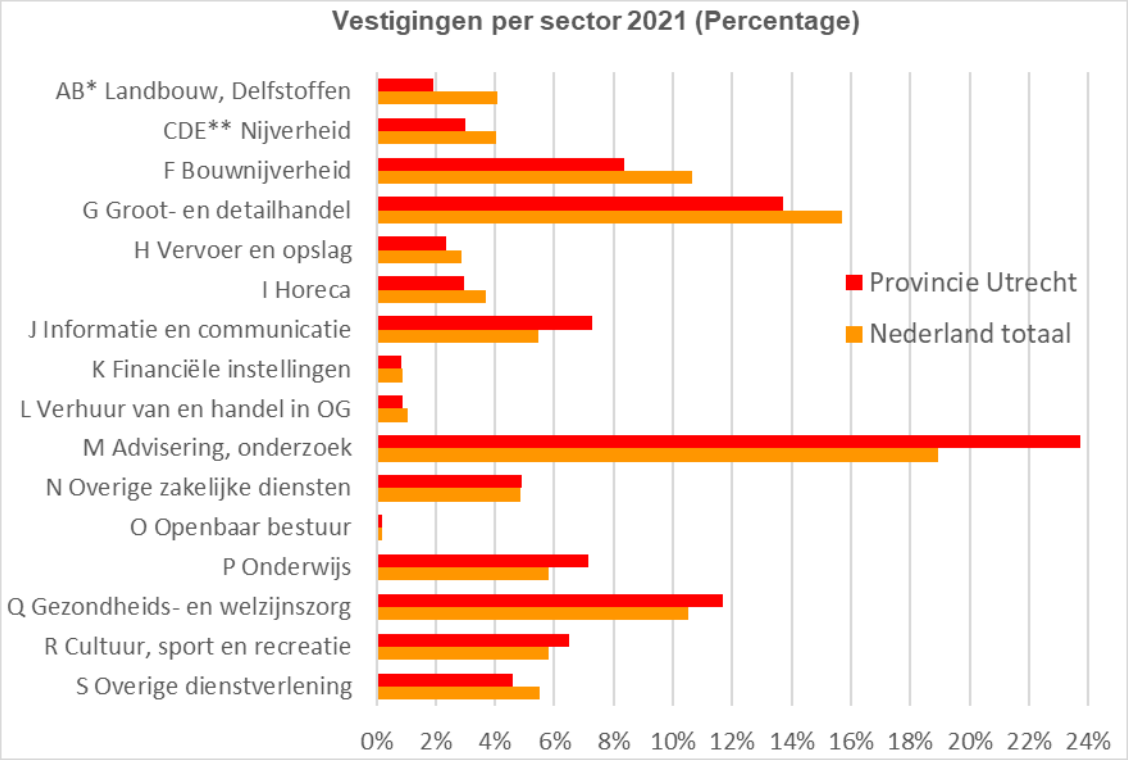

Regio's en gemeenten

Grote verschillen in aantal vestigingen per gemeente
De provincie Utrecht telt per april 2021 bijna 165.000 vestigingen van bedrijven, instellingen en vrije beroepsbeoefenaars. Met 48.450 herbergt de gemeente Utrecht verreweg het grootste aantal hiervan, gevolgd door de gemeente Amersfoort met 18.990 vestigingen. Ongeveer 40% van alle vestigingen in de provincie Utrecht zijn gelegen in deze twee grootste gemeentes (29,4% in Utrecht & 11,5% in Amersfoort). De gemeente Renswoude heeft met 720 ingeschreven vestigingen het laagste aantal vestigingen.

Toename aantal vestigingen in alle gemeenten
Tussen 2020 en 2021 groeide het aantal vestigingen in alle Utrechtse gemeenten. Het groeipercentage was het grootst in de gemeenten Woerden (+6,8%), Nieuwegein (+6,5%) en Vijfheerenlanden (+6,3%). In de twee grootste gemeenten was het groeipercentage gelijk aan (Utrecht: +4,3%), of iets hoger dan (Amersfoort: +4,8%) het provinciale gemiddelde.

Het aantal vestigingen is het afgelopen decennium in alle Utrechtse gemeentes met meer dan een kwart toegenomen. Ook op lokaal niveau zal deze stijging grotendeels voor rekening komen van de categorie ZZP-ers. De hoogste groeipercentages kenden de gemeenten Utrecht (+64,1%), Vijfheerenlanden (+54,2%), Amersfoort (+51,8%) en Woerden (+51,0%). Absoluut gezien nam het aantal vestigingen de afgelopen 10 jaar het meest toe in Utrecht (+18.930), Amersfoort (+6.480) en Zeist (+2.300).

Tabel 8. Vestigingen per gemeente, 2012, 2020 en 2021, provincie Utrecht

Gemeente	2012	2020	2021	Verschil 20/21	Groei 20/21	Verschil 12/21	Groei 12/21	% van provincie-totaal (2021)
Amersfoort	12.510	18.120	18.990	870	4,8%	6.480	51,8%	11,5%
Baarn	2.510	3.290	3.350	60	1,8%	840	33,5%	2,0%
Bunnik	1.410	1.900	1.960	60	3,2%	550	39,0%	1,2%
Bunschoten	1.610	2.130	2.240	110	5,2%	630	39,1%	1,4%
De Bilt	3.900	5.240	5.460	220	4,2%	1.560	40,0%	3,3%
De Ronde Venen	4.180	5.760	5.950	190	3,3%	1.770	42,3%	3,6%
Eemnes	970	1.290	1.370	80	6,2%	400	41,2%	0,8%
Houten	4.010	5.300	5.420	120	2,3%	1.410	35,2%	3,3%
IJsselstein	2.410	3.220	3.360	140	4,3%	950	39,4%	2,0%
Leusden	2.530	3.410	3.560	150	4,4%	1.030	40,7%	2,2%
Lopik	1.340	1.630	1.690	60	3,7%	350	26,1%	1,0%
Montfoort	1.200	1.500	1.520	20	1,3%	320	26,7%	0,9%
Nieuwegein	4.660	6.120	6.520	400	6,5%	1.860	39,9%	4,0%
Oudewater	930	1.280	1.320	40	3,1%	390	41,9%	0,8%
Renswoude	530	700	720	20	2,9%	190	35,8%	0,4%
Rhenen	1.460	2.040	2.140	100	4,9%	680	46,6%	1,3%
Soest	4.240	5.710	5.860	150	2,6%	1.620	38,2%	3,6%
Stichtse Vecht	5.440	7.440	7.680	240	3,2%	2.240	41,2%	4,7%
Utrecht	29.520	46.450	48.450	2.000	4,3%	18.930	64,1%	29,4%
Utrechtse Heuvelrug	4.790	6.380	6.640	260	4,1%	1.850	38,6%	4,0%
Veenendaal	4.500	6.070	6.430	360	5,9%	1.930	42,9%	3,9%
Vijfheerenlanden	3.950	5.730	6.090	360	6,3%	2.140	54,2%	3,7%
Wijk bij Duurstede	1.940	2.490	2.580	90	3,6%	640	33,0%	1,6%
Woerden	4.290	6.070	6.480	410	6,8%	2.190	51,0%	3,9%
Woudenberg	950	1.320	1.380	60	4,5%	430	45,3%	0,8%
Zeist	5.480	7.520	7.780	260	3,5%	2.300	42,0%	4,7%
Provincie Utrecht	111.250	158.110	164.940	6.830	4,3%	53.690	48,3%	100%

Groei vestigingen afgelopen decennium het grootst in stadsgewest Utrecht
In de provincie Utrecht zijn volgens de corop+indeling een viertal regio's te onderscheiden (kaart in bijlage 4). In tabel 9 en in figuur 9 staat de ontwikkeling van het aantal vestigingen vanaf 2012 weergegeven per regio. Het totaal aantal vestigingen is het afgelopen decennium sterk gegroeid in alle Utrechtse regio's. Ook hier geldt dat de groei voor een groot deel op het conto van de groep ZZP'ers komt. Het aantal vestigingen groeide relatief het sterkst in het Stadsgewest Utrecht met 52,5%, en groeide het minst hard in de regio zuidoost-Utrecht met 39,9%. De groeipercentages van het Stadsgewest Amersfoort (45,2%) en van Utrecht-west (42,0%) vallen hier tussenin. De absolute groei van het aantal vestigingen vanaf 2012 is met 31.930 verreweg het grootst in het Stadsgewest Utrecht.

Recentelijk lag de groei van het aantal vestigingen in de vier Utrechtse regio's dicht bij elkaar. Regio zuidoost-Utrecht had de hoogste groei van het aantal vestigingen met 4,6%; Stadsgewest Amersfoort had het afgelopen jaar de laagste groei met 4,2%.

Tabel 9. Vestigingen per regio, 2012, 2020 en 2021, provincie Utrecht

Regio	2012	2020	2021	Verschil 20/21	Groei 20/21	Verschil 12/21	Groei 12/21	% van provincie-totaal (2021)
Stadsgewest Amersfoort	25.320	35.280	36.760	1.480	4,2%	11.440	45,2%	22,3%
Stadsgewest Utrecht	60.780	88.910	92.710	3.800	4,3%	31.930	52,5%	56,2%
Utrecht-west	11.940	16.240	16.950	710	4,4%	5.010	42,0%	10,3%
Zuidoost-Utrecht	13.230	17.690	18.510	820	4,6%	5.280	39,9%	11,2%
Provincie Utrecht	111.250	158.110	164.940	6.830	4,3%	53.690	48,3%	100%

Figuur 9. Ontwikkeling aantal vestigingen per regio, provincie Utrecht, 2012-2021

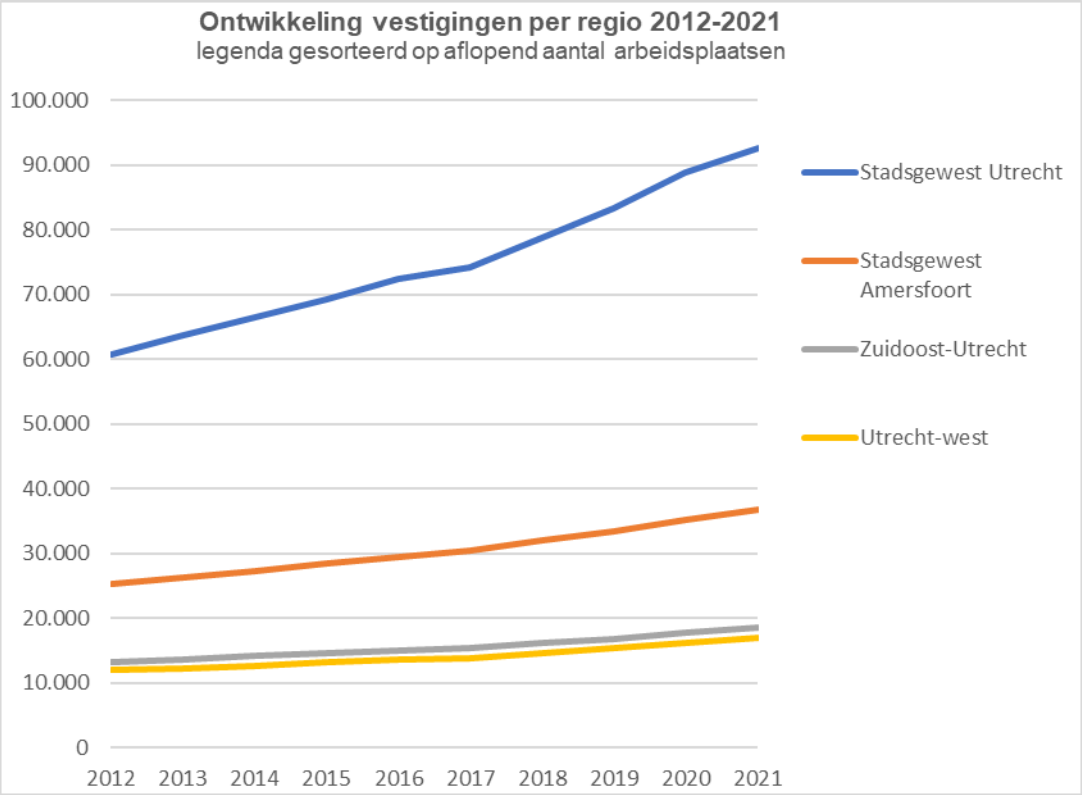

BIJLAGEN

Bijlage 1. Vestigingen en werkgelegenheid per SBI-afdeling

Aantal vestigingen en werkzame personen

A+B = Landbouw + Delfstoffen	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
1 Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht	3.130	3.130	0	0%	8.260	8.290	30	0%
2 Bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening bosbouw	40	40	0	0%	60	60	0	0%
3 Visserij en kweken van vis en schaaldieren	10	10	0	0%	10	10	0	0%
9 Dienstverlening voor de winning van delfstoffen	10	10	0	0%	30	30	0	0%

C+D+E = Nijverheid	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
10 Vervaardiging van voedingsmiddelen	460	490	30	7%	7.610	7.850	240	3%
11 Vervaardiging van dranken	60	60	0	0%	570	560	-10	-2%
13 Vervaardiging van textiel	100	110	10	10%	490	490	0	0%
14 Vervaardiging van kleding	170	160	-10	-6%	220	210	-10	-5%
15 Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	30	30	0	0%	40	40	0	0%
16 Primaire houtbewerking en vervaardiging van artik. van hout	180	200	20	11%	810	780	-30	-4%
17 Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	20	20	0	0%	680	640	-40	-6%
18 Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	300	300	0	0%	1.760	1.700	-60	-3%
19 Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking	0	0	0		0	0	0	
20 Vervaardiging van chemische producten	50	60	10	20%	1.690	1.720	30	2%
21 Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	20	20	0	0%	300	360	60	20%
22 Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	60	60	0	0%	690	710	20	3%
23 Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale prod.	140	150	10	7%	1.530	1.590	60	4%
24 Vervaardiging van metalen in primaire vorm	30	30	0	0%	580	600	20	3%
25 Vervaardiging van prod. van metaal (geen machines en app.)	610	630	20	3%	5.430	5.510	80	1%
26 Vervaardiging van computers, elektronische en optische mach.	130	110	-20	-15%	1.390	1.310	-80	-6%
27 Vervaardiging van elektrische apparatuur	90	90	0	0%	940	940	0	0%
28 Vervaardiging van overige machines en apparaten	200	200	0	0%	3.750	3.640	-110	-3%
29 Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	60	60	0	0%	1.730	1.700	-30	-2%
30 Vervaardiging van overige transportmiddelen	90	90	0	0%	310	330	20	6%
31 Vervaardiging van meubels	710	750	40	6%	1.490	1.550	60	4%
32 Vervaardiging van overige goederen	520	550	30	6%	5.320	5.300	-20	0%

33 Reparatie en installatie van machines en apparaten	470	510	40	9%	2.580	2.580	0	0%
35 Productie, distributie, handel in elektriciteit, aardgas	70	80	10	14%	830	860	30	4%
36 Winning en distributie van water	10	10	0	0%	150	160	10	7%
37 Afvalwaterinzameling en -behandeling	30	30	0	0%	850	870	20	2%
38 Afvalinzameling en -behandeling; voorbereiding tot recycling	70	90	20	29%	1.460	1.510	50	3%
39 Sanering en overig afvalbeheer	50	50	0	0%	370	360	-10	-3%

F = Bouwnijverheid	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
41 Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw, projectontwikkeling	5.630	5.830	200	4%	14.600	15.010	410	3%
42 Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)	620	660	40	6%	3.770	3.900	130	3%
43 Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	6.890	7.290	400	6%	22.670	23.590	920	4%

G = Groot- en detailhandel	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
45 Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw, projectontwikkeling	5.630	5.830	200	4%	12.240	12.300	60	0%
46 Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)	620	660	40	6%	52.650	52.820	170	0%
47 Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	6.890	7.290	400	6%	70.830	72.570	1.740	2%

H = Vervoer en opslag	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
49 Vervoer over land	1.730	1.950	220	13%	14.240	14.890	650	5%
50 Vervoer over water	150	160	10	7%	400	390	-10	-3%
51 Luchtvaart	20	20	0	0%	30	30	0	0%
52 Opslag en dienstverlening voor vervoer	570	630	60	11%	7.840	8.720	880	11%
53 Post en koeriers	1.050	1.140	90	9%	6.800	6.960	160	2%

I = Horeca	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
55 Logiesverstrekking	470	510	40	9%	5.580	4.790	-790	-14%
56 Eet- en drinkgelegenheden	4.280	4.350	70	2%	29.580	28.210	-1.370	-5%

J = Informatie en Communicatie	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
58 Uitgeverijen	360	360	0	0%	2.150	2.180	30	1%
59 Productie en distributie van films en televisieprogramma´s	2.260	2.450	190	8%	3.370	3.580	210	6%
60 Verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	20	20	0	0%	40	40	0	0%
61 Telecommunicatie	140	140	0	0%	3.460	3.690	230	7%
62 Dienstverl. activiteiten op het gebied van informatietechn.	7.980	8.190	210	3%	41.120	42.940	1.820	4%
63 Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	820	820	0	0%	2.140	2.180	40	2%

K = Financiële instellingen	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
64 Financiële instellingen (geen verzekeringen , pensioenfonds)	350	370	20	6%	17.690	19.580	1.890	11%
65 Verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte soc. verz)	50	50	0	0%	8.380	8.160	-220	-3%
66 Overige financiële dienstverlening	920	940	20	2%	4.750	4.830	80	2%

L = Verhuur/handel in onroerend goed	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
68 Verhuur van en handel in onroerend goed	1.390	1.450	60	4%	5.840	5.960	120	2%

M = Advisering/onderzoek	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
69 Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvies	4.310	4.330	20	0%	13.620	13.590	-30	0%
70 Holdings (geen financiële), interne concerndiensten	16.870	17.020	150	1%	37.740	38.120	380	1%
71 Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies	3.780	3.850	70	2%	19.640	20.100	460	2%
72 Speur- en ontwikkelingswerk	540	590	50	9%	6.390	6.770	380	6%
73 Reclame en marktonderzoek	3.530	3.410	-120	-3%	8.170	7.870	-300	-4%
74 Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling	9.190	9.630	440	5%	11.320	11.830	510	5%
75 Veterinaire dienstverlening	280	290	10	4%	900	950	50	6%

N = Overige zakelijke diensten	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
77 Verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines	660	690	30	5%	2.800	2.710	-90	-3%
78 Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer	1.600	1.620	20	1%	9.050	9.250	200	2%
79 Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie	590	550	-40	-7%	1.700	1.560	-140	-8%
80 Beveiliging en opsporing	370	400	30	8%	2.330	2.570	240	10%
81 Facility management, reiniging en landschapsverzorging	2.590	2.790	200	8%	11.710	10.860	-850	-7%
82 Overige zakelijke dienstverlening	1.860	2.040	180	10%	5.210	5.550	340	7%

O = Openbaar bestuur	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
84 Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen	290	300	10	3%	50.100	51.730	1.630	3%
85 Onderwijs	10.920	11.820	900	8%	59.110	61.290	2.180	4%

Q = Gezondheidszorg en welzijn	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
86 Gezondheidszorg	11.350	12.180	830	7%	59.610	61.630	2.020	3%
87 Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	900	930	30	3%	31.180	31.790	610	2%
88 Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	5.740	6.140	400	7%	25.320	26.210	890	4%

R = Cultuur, sport en recreatie	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
90 Kunst	8.800	9.030	230	3%	10.860	10.970	110	1%
91 Culturele uitleencentra, archieven, musea, dierentuinen	220	230	10	5%	2.630	2.890	260	10%
92 Loterijen en kansspelen	30	30	0	0%	500	390	-110	-22%
93 Sport en recreatie	1.390	1.430	40	3%	7.150	6.950	-200	-3%

S = Overige dienstverlening	Vestigingen 2020	Vestigingen 2021	verschil	Percentage 20/21	Werkzaam 2020	Werkzaam 2021	verschil	Precentage 20/21
94 Levensbeschouwelijke en politieke organisaties	820	820	0	0%	10.560	10.680	120	1%
95 Reparatie van computers en consumentenartikelen	660	690	30	5%	890	910	20	2%
96 Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche	5.960	6.100	140	2%	10.450	10.540	90	1%

Bijlage 2. Onderzoeksverantwoording

Voor een actueel beeld van de werkgelegenheid voert de provincie jaarlijks een werkgelegenheidsonderzoek uit. Normaliter start dit in april. Door de Coronapandemie is het in 2021 later van start gegaan (juni). Alle vestigingen van middelgrote en grote bedrijven en organisaties en een steekproef van kleine bedrijven is gevraagd het aantal arbeidsplaatsen en uitzendkrachten per 1 april 2021 op te geven. In totaal zijn ruim 50.000 vestigingen in de provincie minimaal één keer uitgenodigd om online of op papier opgave te doen; een deel kreeg na verloop van tijd een herhaalverzoek per e-mail of brief. Uiteindelijk zijn 2.000 vestigingen ook telefonisch benaderd voor een rappel.

Het werkgelegenheidsonderzoek omvat meer dan bovenstaand veldwerk. Een aparte groep vormen de zogenaamde centrale berichtgevers. Dit zijn bedrijven en organisaties met meerdere vestigingen in de provincie Utrecht. De provincie heeft hen centraal benaderd per e-mail met de vraag om in één keer opgave te doen voor alle vestigingen. Voor gegevens over arbeidsplaatsen in het primair, voortgezet en middelbaar onderwijs is gebruik gemaakt van gegevens van DUO. Via LISA zijn gegevens verwerkt van een aantal landelijke berichtgevers: dit zijn grote bedrijven en organisaties met vestigingen in het hele land die jaarlijks centraal overzichten over arbeidsplaatsen aanleveren bij LISA. Soms is informatie gebruikt uit secundaire bronnen zoals jaarverslagen of berichten in de media.

Deelname aan het provinciale werkgelegenheidsonderzoek is vrijwillig. De respons loopt, net als bij andere registers, de laatste jaren terug. Voor vestigingen waarvoor geen werkgelegenheidsgegeven is verzameld (de non-respons) wordt het aantal arbeidsplaatsen berekend (op basis van trend naar sector en grootteklasse) of overgenomen van vorig jaar. Een deel van de werkgelegenheidsgegeven in het PAR is dus geconstrueerd. Van 16% van alle vestigingen op peildatum 1 april 2021 is het werkgelegenheidsgegeven afkomstig van een directe opgave van het bedrijf of de instelling. Hoe hoger de grootteklasse, hoe groter dit aandeel: van alle vestigingen met 100+ werkzame personen heeft 59% een opgave gedaan in 2021. In totaal kan 42% van alle arbeidsplaatsen in 2021 worden geverifieerd met een concrete opgave.

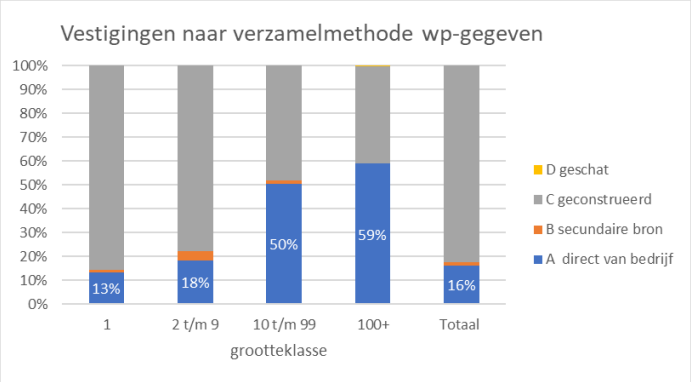

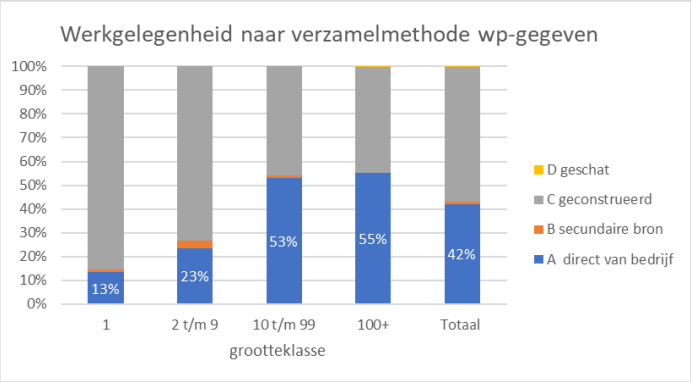

Bijlage 3. Begrippenlijst

Vestiging:
Een locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon.

Werkzaam persoon:
Arbeidskracht die beroepsmatig (een) betaalde activiteit(en) verricht op of vanuit de vestiging: meewerkende ondernemer/eigenaar (directeur, bedrijfshoofd), meewerkend gezinslid, zelfstandig beroepsbeoefenaar, werknemer, uitzendkracht. De begrippen 'baan' en 'arbeidsplaats' zijn synoniem met werkzaam persoon.

Grootteklasse:
De indeling naar grootteklasse is gebaseerd op het aantal fulltime werkzame personen (12 uur en meer per week) bij een vestiging.

ZZP:
De categorie ZZP is samengesteld op basis van de indeling naar grootteklasse (klasse 0 en 1 werkzame persoon). Alle vestigingen met maximaal 1 fulltimer (12 uur en meer per week) behoren hiertoe.

SBI:
SBI staat voor Standaard Bedrijfsindeling. Bij inschrijving in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel wordt altijd een (of meer) SBI-code toegekend. Een SBI-code is een getal van 4 of 5 cijfers en geeft aan wat de activiteit van een onderneming of organisatie is. Op basis van de SBI-code zijn diverse indelingen samen te stellen, zoals economische sectoren en klassen . De structuur van SBI-indelingen is beschikbaar via het Centraal Bureau voor de Statistiek.

LISA:
LISA staat voor Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen. Het is een databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht. De kerngegevens per vestiging hebben een ruimtelijke component (adresgegevens) en een sociaal-economische component (werkgelegenheid en economische activiteit). LISA is een initiatief van de Stichting LISA die streeft naar het beschikbaar hebben van informatie over vestigingen en werkgelegenheid in geheel Nederland.

PAR:
PAR staat voor Provinciaal Arbeidsplaatsenregister. Het PAR is het vestigingen- en werkgelegenheidsbestand van de provincie Utrecht. Belangrijkste bronnen voor het PAR zijn het (gefilterde) Handelsregister én het jaarlijkse werkgelegenheidsonderzoek van de provincie Utrecht. Sinds 1995 worden de werkgelegenheidsgegevens uit het PAR opgenomen in het landelijke LISA-bestand, het LISA (Landelijk Informatie Systeem Arbeidsplaatsen en vestigingen).

Bijlage 4. Regio-indeling (corop+) provincie Utrecht

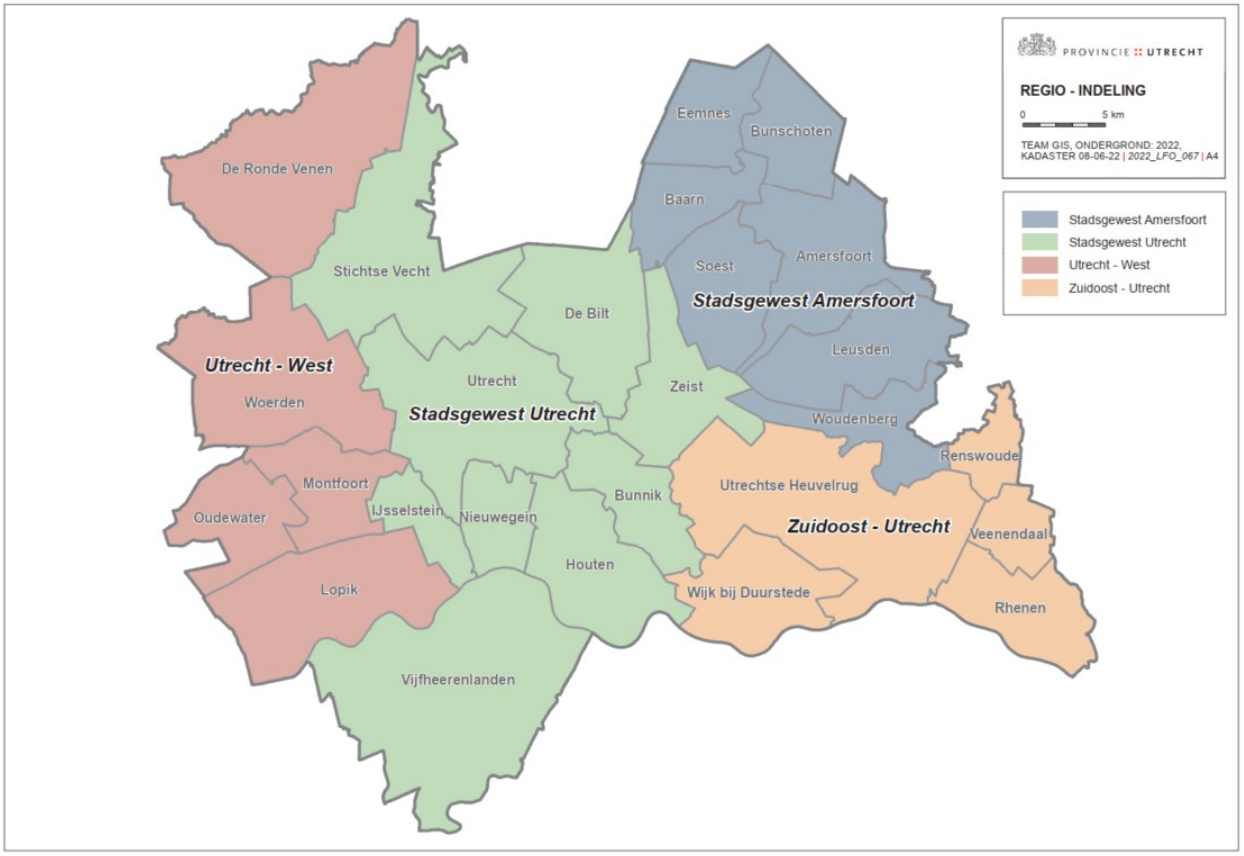

Stadsgewest Amersfoort = Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest & Woudenberg

Stadsgewest Utrecht = Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vijfheerenlanden & Zeist

Utrecht-west = Lopik, Montfoort, Oudewater, Ronde Venen & Woerden

Zuidoost-Utrecht = Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal & Wijk bij Duurstede